

Tale

ved

Professorinde **Ida Jansen, født Trock's**

Jordefærd

i **Holmens Kirke**

den 10^{de} Marts 1888,

af

Harald Stein.

Kjøbenhavn.

Thieles Bogtrykkeri.

STATSBIBLIOTEKET
1888

I Verden skulle I have Trængsel, men i mig skulle I have Fred!“ det er dit eget Ord, Herre og Frelser. For den Hensovede, som er friet ud af Verdens Trængsel, ville vi bede, at Du vil føre hende ind i Guds Riges Fred! og for os, som endnu leve i den nærværende Verdens Trængsler, ville vi bede, at Du vil udgyde din Helligaand i vore Sjæle; thi da vil Talsmanden give os den Fred, som overgaaer al Forstand, og som kan bevare vore Hjerter og Tanker i Christo Jesu, vor Frelser. Amen!

„Sagde jeg dig ikke, at dersom Du kunde tro, da skulde Du see Guds Herlighed!“ saaledes sagde Jesus til Martha ved Vennen Lazarus' Grav. Men saaledes siger Herren endnu bestandig til alle sine Venner, hvad enten det nu er Livet eller Døden, som har bragt Sorg til vore Sjæle. Thi naar vi af Hjerte sørge over os selv; naar Samvittigheden overbeviser os om alle vore Synder; naar vi med Aandens opladte Øje kunne see al den Elendighed i Gjærning, Ord og Tanke, som besmitter vort Liv, — da er der kun Fred at finde paa Troens Vej. Thi hvem, der forkaster Jesu Evangelium, maa sige til Bjergene „falder over os“ og til Højene „skjulere os“; thi hvo kan ved egen Kraft bestaa for den hellige, alvidende, retfærdige Dommer? Men hvem, der troer paa Jesu Evangelium, træder frimodig i Aanden op paa det Bjerg, hvorfra vor Frelse kommer, paa Golgatas Høj; og

der see vi Guds Herlighed, Guds Naade mod Syndere i Jesu Christo, vor Frelser; thi Korsets Træ bærer denne Indskrift: „Han er saaret for dine Overtrædelser, knust for dine Misgjerninger; Straffen laa paa ham, at Du skal have Fred, og ogsaa Du har fundet Lægedom ved hans Saar.“ — Naar Livet bringer os Trængsler, naar Sorgen kue vort Mod, naar Bekymringer pine vort Sind, naar Sygdomme bryde vor Kraft, — da sukker man paa Vantroens Vej over Livets Elendighed, forbander sin Skæbne og trækker sig tilbage i Bitterhed og Tungsind. Men er man ved Guds Naade ført over paa Troens Vej, da seer man Guds Herlighed under Livets vexlende Skæbner. Da seer og da takker man paa Lykkens Dag for Gud Faders milde Haand, fra hvem al god og al fuldkommen Gave kommer; og da bøjer man sig paa Prøvelsens Dag under Faderens vise Villie og lærer Lydighed af det, som man lider; da forvandler Aaget sig til Jesu Kors, saa at man takker Gud for Christi Lidelsers Samfund; og da lærer Aanden os at tro, at bagved Haanden, som optugter, er Faderens kjærlige Hjerte, og saa lærer man at sande hvad skrevet staaer: „Alting tjener dem til Gode, som elske Gud!“ — Og naar Døden sænker sine Skygger, naar En efter En af dem, som vi have elsket, hentes ind i Gravens hemmelighedsfulde Land, og naar „den sidste Fjende“ bestandig truer os selv, saa at ethvert alvorligt Menneske daglig maa paaminde sig selv:

Hvo veed, hvor nær mig er min Ende,
see, Tiden meget hastig gaar;
hvor let og snart kan det sig hænde,
at jeg mit Rejsbudskab faar!

da sukker Vantroen over Tilværelsen: „Fortængelighedens Fortængelighed, det er Fortængelighed Alt tilhobe!“ Men Troen seer Guds Herlighed selv igjennem Døden; thi der er kun faa Skridt fra Korset, hvor Jesus døde for vore

Synder, til Graven, hvorfra han opstod til vor Retfærdiggjørelse; og Guds Aand og Guds Ord forvise os om, at Enhver, som Intet agtede sig til Salighed uden Jesum Christum og ham korsfæstet, og som stræbte efter at leve i et helligt Levnet, skal leve i et evigt og saligt Liv, selv om han dør; thi Sjælen gaaer strax ind i Faderhuset med de mange Boliger, hvor Jesus har Plads til alle sine Venner, og hvor den Herlighed, som intet Øje saae og intet Øre hørte og som aldrig opkom i noget Menneskes Hjerte, skænkes af Guds Naade til alle dem, som have elsket Gud; og Legemet hviler i en salig Opstandelses Haab; thi engang kommer Timen, da alle de, som ere i Gravene, skulle høre Guds Søns Røst, og de skulle gaa frem, de, som have gjort ondt, til Dommens, men de, som have gjort godt, til Livsens Opstandelse; og de skulle komme frem i en ny, en herliggjort Skikkelse, ligedannet med det Legeme, hvori Jesus selv stod op af Døde!

I Jesu Navn, i det Navn, hvori vi kunne see Guds Herlighed, ville vi derfor samles om denne Hensovede, for at bringe hende det sidste Farvel fra hendes trofaste Børn og Svigerbørn og Børnebørn, fra den gamle Søster, og fra Slægtninge og Venner, som have samlet sig om hendes Baare. Den Hensovede har selv ønsket, at der kun skulde tales faa Ord om hendes Liv; og vi skulle derfor ikke uforlignligt tegne hendes Billede, hvad der jo heller ikke behøves i denne Kreds, hvor de Fleste vare knyttede til hende ved Kjærligheds og Venskabs Baand. Men ved det bedste Vidnesbyrd, som kan aflægges om noget Menneske, og som — Sandheden tro — kan aflægges om noget Menneske, og som — dvæle! idet vi udtale ved hendes Baare: Hun var et troende Menneske, og derfor saae hun ogsaa Guds Herlighed paa alle sine Veje! Hun troede paa sin Fader i Himlen; og da hun gjennem mange Aar havde udvortes Lykke, idet Livet

forenede hende med en trofast, dygtig, elskelig Mand og skænkede hende kjærlige Børn, i hvis Kreds Døden aldrig fik Lov til at gjøve sit alvorlige Indgreb, — da gav hun ogsaa Gud Æren og var inderlig taknemlig og glad for Livets Lykke. Hun troede paa sin Frelser, Jesus Christus, og vidste sig Intet til Salighed uden Guds eenbaarne Søn, vor Herre. Derfor samstemmede hun med Kong Davids Ord: „Herre, jeg elsker dit Huses Bolig, Stedet, hvor din Herlighed boer“; og som hun i længst henrundne Aar hørte Guds Ord Søndag efter Søndag i Menighedens Forsamling herinde, saaledes blev hun indtil det Sidste ikke træt af at høre Jesu Evangelium i den Menighed, hvor Hjertet nu førte hende hen, og hvor hendes Plads først blev funden tom, da Sygdom havde overvældet hende saaledes, at hun bestandig var bunden til Hjemmet. Hun havde givet Guds Aand Adgang til sit Hjerte; det viste sig i det Retsind, den Retfærdighedsfølelse, som ofte kom til Orde, og som kunde faa Sjælen til at bruse op imod Alt, hvad der efter hendes Overbevisning ikke var Sandhed og Ret; og det viste sig i den Kjærlighed, hvormed hun ikke blot omfattede sine Egne, sine Børn og Børnebørn, men ogsaa sine Venner, hvem hun gav mange Beviser paa Troskab baade i gode og onde Dage; og med kjærligt, deltagende Sind fulgte hun alle dem, som hun nu engang havde givet sit Hjerte. Og at Guds Aand havde faaet Adgang til hendes Sjæl, det viste hun fremfor Alt, dengang den sidste Sygdom svækkede hendes Kraft og Skridt for Skridt førte hende Døden imøde. Thi da var hun taalmodig, og der gik ikke Suk og Klage over hendes Læber; og skjøndt hun aldrig — end ikke paa det sidste Leje — opgav Haabet om at leve, saa beskikkede hun dog paa hvert et Punkt sit Hus, og var fuldkommen fortrolig med Tanken om at dø, og mere end engang har hun bebudet, at netop i denne Maaned vilde Herren vist

kalde hende hjem. I Følelsen af Dødens Nærhed samlede hun endnu engang i Julen den nærmeste Kreds af sine Venner, for at tage Afsked med dem i sit Hjem. I Følelsen af Dødens Nærhed velsignede hun paa Sygelejet alle sine Kjære, takkede Gud for sine Børn, og ikke mindst fordi de alle vare troende Børn. Og i Følelsen af Dødens Nærhed udtalte hun det Ønske, som idag skal blive opfyldt, at der ved hendes Baare skulde udtales en hjertelig Tak til alle hendes Venner for al deres Trofasthed og Kjærlighed imod hende igjennem mange Aar. Nu er Øjet lukket lempeligt og mildt, og et Liv er afsluttet, som har været rigt belyst af Guds Naade, og som vel ogsaa — som hvert et Menneskeliv — har været overskygget af mange Skrøbeligheder og Fejl. Over de sidste tilkommer det ikke noget Menneske at dømme. Men saa vist som Alle, der have elsket hende, takke for Naaden, som har lyst over hendes jordiske Liv, saa tør vi ogsaa haabe, at Guds Naade fremdeles vil lyse over Sjælens lønlige Vej; thi Jesus har jo sagt — og hans Ord kunne ikke rokkes — „kan Du tro, da skal Du see Guds Herlighed!“ og atter siger Herren: „Derfor ere hendes mange Synder hende forladne, thi hun elskede meget!“ I Jesu Navn bringe vi dig derfor det sidste Farvel, den kjærligste Tak fra dine trofaste Børn, fra deres Hjem i By og paa Land, hvor Du var Vidne til deres Lykke, og fra Vennernes Kreds, idet vi ere fuldelig forvissede om, at din Sjæl af Naade er frelst hjem til Faderhuset med de mange Boliger, hvor Jesus har Plads til alle sine Venner, medens dit Legeme hviler i en salig Opstandelses Haab. Størst vil Savnet blive for den Datter, som saa trofast og kjærligt syslede om den kjære Moder, tidlig og silde, med aldrig svigtende Omhu, hvem den Bortkaldte derfor velsignede, og hvem de andre Søskende derfor takke af Hjerter. Men stort vil Savnet blive for alle de trofaste Børn; thi det er trangt at see det gamle

Hjem opløst, hvor hver Plet og hver Gjenstand taler til os om Barndommens Minder; og første Gang man egenlig føler sig selv gammel, er naar man ikke mere har Nogen, hvem man kalder Fader og Moder her paa Jorden. Men, lovet være Gud, vi have bestandig en Fader i Himlene, til hvem vi kunne gaa i Paakaldelse og Bøn. Til din Varetaget ville vi anbefale alle den Hensoveredes Børn, idet vi bede, at Du vil trøste dem i Sorgen og, som hidtil, forene deres Hjerter i inderlig Kjærlighed! og til din Varetaget ville vi anbefale os Alle, idet vi bede: bevar os i Troen paa dig, vor Fader, og paa ham, som Du udsendte, Jesus Christus, saa længe vi leve; thi da vil Herrens Forjættelse opfyldes ogsaa paa os, naar vi dø: „Sagde jeg dig ikke, at dersom Du kunde tro, da skulde Du see Guds Herlighed.“ Amen!